

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฌ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
บริบทพื้นที่ศึกษา	6
ความหมายของพิพิธภัณฑน์มีชีวิต	11
กรอบแนวคิดของงานวิจัย	15
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	28
การออกแบบวิธีการศึกษา	28
การเก็บข้อมูล	30
การวิเคราะห์ข้อมูล	35
การสังเคราะห์ข้อมูล	36
สรุป	37
บทที่ 4 ผลการศึกษาและการอภิปรายผล	40
อัตลักษณ์ชุมชนอินทขิล	40
แนวทางการจัดการพิพิธภัณฑน์ ชุมชนอินทขิล	63
แนวทางการนำอัตลักษณ์มาใช้ในการออกแบบพิพิธภัณฑน์มีชีวิต	68
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	78
บทสรุป	78
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย	80
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป	81

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม	82
ภาคผนวก	85
ประวัติผู้วิจัย	103

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 สรุปแนวคิดพิพิธภัณฑน์มีชีวิต	14
4.1 สรุปข้อมูลประเพณี 12 เดือนของชุมชนอินทิล	62

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 แผนผังตำแหน่งที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์แหล่งเตาเผาอินทขิล	4
2.1 บรรยากาศพิพิธภัณฑ์แหล่งเตาเผาอินทขิล	10
2.2 กรอบการวิจัยเบื้องต้นของพิพิธภัณฑ์มีชีวิตแหล่งเตาเผาอินทขิล	12
2.3 ความสัมพันธ์เชิงกายภาพกับสังคม	17
2.4 กรอบวิธีวิจัย	27
3.1 แผนการดำเนินงานวิจัย	29
3.2 บรรยากาศการจัดเวทีชุมชนกับภาคการศึกษา โรงเรียนป่าจี้วังแดงวิทยา	30
3.3 การควบคุมกระบวนการเก็บข้อมูล	31
3.4 กระบวนการเตรียมผังบริเวณชุมชน	31
3.5 ชุดคำถามชาวบ้าน	32
3.6 ภาพการลงพื้นที่สัมภาษณ์ชาวบ้าน	33
3.7 ชุดคำถามปราชญ์ชาวบ้าน	33
3.8 ภาพการลงพื้นที่สัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้าน	34
3.9 ชุดคำถามตัวแทนหน่วยงานท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง	34
3.10 ภาพการลงพื้นที่สัมภาษณ์หน่วยงานท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง	35
3.11 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา	36
3.12 การสังเคราะห์ข้อมูล	37
3.13 สรุปวิธีวิจัย	38
3.14 ภาพบรรยากาศการพัฒนาปรับปรุงพื้นที่การเรียนรู้พิพิธภัณฑ์มีชีวิต	39
4.1 องค์ประกอบในเชิงกายภาพและสังคมทั้ง 5 ที่สร้างอัตลักษณ์ชุมชน	41
4.2 แผนที่ตั้งของชุมชนอินทขิลที่ตั้งบนที่ราบลุ่มสามลำน้ำ	42
4.3 แผนผังองค์ประกอบทางพลวัตชุมชนอินทขิลในปัจจุบัน	45
4.4 ตัวอย่างที่วางสาธารณประโยชน์ของหมู่บ้าน (ช่วงวัดอินทขิลหมู่บ้านสันป่าตอง)	46
4.5 พื้นที่โบราณสถานเตาเผาอินทขิลบริเวณช่วงวัดอินทขิลหมู่บ้านสันป่าตอง	46
4.6 ตัวอย่างพื้นที่ค้าขายและเศรษฐกิจ (หมู่บ้านป่าจี้ที่มีภาค 2 แห่ง)	47
4.7 ตัวอย่างพื้นที่ทางศาสนา (หมู่บ้านบ้านปางมีวัดมากกว่า 1 แห่ง)	48
4.8 ตัวอย่างพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ประจำหมู่บ้าน (ช่วงหน้าวัดป่าจี้)	48
4.9 ตัวอย่างพื้นที่สุสาน (สุสานบ้านปาง ที่เป็นสุสานใช้ร่วมกัน 2 หมู่บ้าน)	49

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.10 ตัวอย่างประเภทเรือนที่ผนวกกิจกรรมการค้า (กลุ่มเรือนหน้ากาดป่าจี้)	49
4.11 ตัวอย่างประเภทเรือนที่ไม่มีกิจกรรมการค้า (เรือนเดี่ยวบ้านป่าจี้)	50
4.12 พื้นที่แหล่งทำกิน (ทุ่งเมืองแกน)	50
4.13 การเก็บข้อมูลสำรวจพื้นที่ศักยภาพหลัก (ภาพรวมระดับย่าน)	51
4.14 แผนที่พื้นที่ศักยภาพหลักชุมชนอินทขิล 16 จุด	52
4.15 ตัวอย่างพื้นที่ศักยภาพด้านประวัติศาสตร์ (พิพิธภัณฑ์แหล่งเตาเผาอินทขิล)	53
4.16 ตัวอย่างพื้นที่ศักยภาพด้านกายภาพ (ทุ่งเมืองแกน)	54
4.17 ตัวอย่างพื้นที่ศักยภาพด้านกิจกรรม (โรงเรียนป่าจี้)	55
4.18 ตัวอย่างพื้นที่ศักยภาพด้านสังคมวัฒนธรรม (วัดอินทขิล)	56
4.19 แผนที่พื้นที่ศักยภาพที่มีความความเข้มข้น	57
4.20 แผนที่พื้นที่ต้นทุนทางภูมิปัญญากลุ่มหมู่บ้านสันป่าตอง	58
4.21 แผนที่พื้นที่ต้นทุนทางภูมิปัญญากลุ่มหมู่บ้านสันป่าตอง	59
4.22 แผนที่พื้นที่ต้นทุนทางภูมิปัญญากลุ่มหมู่บ้านป่าจี้	59
4.23 ตัวอย่างพื้นที่ศักยภาพหลักหมู่บ้านป่าจี้ (เตาเผาอินทขิลโรงเรียนป่าจี้)	60
4.24 ภาพสรุปพื้นที่เรียนรู้วิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชน	60
4.25 โครงข่ายเส้นทางท่องเที่ยวเรียนรู้อัตลักษณ์ชุมชนอินทขิล	67
4.26 กิจกรรมวางแผนการทำงานร่วมกับชุมชน	69
4.27 กิจกรรมการรื้อฟื้นประวัติศาสตร์ชุมชน	69
4.28 กิจกรรมการค้นหาพื้นที่ศักยภาพ	70
4.29 ตัวอย่างเนื้อหาบางส่วนประวัติศาสตร์ชุมชน	71
4.30 ตัวอย่างเนื้อหาบางส่วนพื้นที่ศักยภาพชุมชน	71
4.31 ตัวอย่างนิทรรศการชั่วคราวเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง	72
4.32 ตัวอย่างงานออกแบบปรับปรุงพื้นที่พิพิธภัณฑ์แหล่งเตาเผาอินทขิล	73
4.33 บรรยากาศกิจกรรมมีส่วนร่วมปรับปรุงพื้นที่พิพิธภัณฑ์แหล่งเตาเผาอินทขิล	73
4.34 ตัวอย่างงานออกแบบปรับปรุงพื้นที่วัดอินทขิล	74
4.35 บรรยากาศกิจกรรมมีส่วนร่วมปรับปรุงพื้นที่วัดอินทขิล	74
4.36 ตัวอย่างงานออกแบบปรับปรุงพื้นที่ลานปั้นดินเผาโรงเรียนป่าจี้	75
4.37 บรรยากาศกิจกรรมมีส่วนร่วมปรับปรุงพื้นที่ลานปั้นดินเผาโรงเรียนป่าจี้	75

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.38 การเข้าดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้การปั้นดินสากัน ปั้นดินเผาโรงเรียนป่าจี้	76
4.39 กิจกรรมที่อยู่นอกเหนือความคาดหมายของงานวิจัย(การค้นหาแหล่งดิน)	77

